

(Nadaljevanje z 8. strani)

za to akcijo zainteresirati in jim zagotoviti potrebna sredstva.

Letos so izdelali obsežen program merinizacije: letos naj bi osemenili 542 tisoč ovc. Tako bi bilo okrog 25 odstotkov vseh ovčjih čred v tej republiki meriniziranih.

ZGLED ŠTIPSKEGA OKRAJA

V akciji merinizacije je dosegel največji uspeh štipski okraj: od 152 tisoč ovc, kolikor jih je bilo do začetka decembra osemenjenih v Makedoniji, jih odpade samo na štipski okraj okrog 118 tisoč. Ta zgled kaže, kako je uspeh vsake akcije odvisen od dobre organizacije.

Akcija za merinizacijo čred je bila v štipškem okraju dobro organizirana. Organizirane so bile okrajne komisije, v katerih so sodelovali zastopniki krajevnih odborov, zadrug in kmetijskih strokovnjakov. Te komisije so dobro pripravile akcijo in jo ves čas popularizirale, organizirale delo, namestitve, prehrano in selekcijo ovc itd.

Kmetijske zadruge pa so po svoji strani zagotovile plemenske živali in druga sredstva za osemenjevanje. Po vseh večjih krajih so organizirali centre za osemenjevanje. Zaradi dobre organizacije prevoza so sredstva naglo prenašali iz kraja v kraj. Pravtako so zadruge zagotovile strokovno pomoč. Zelo važno je bilo delo zadrug, ko je bilo treba pridobiti kmetovalce, da so se začeli zanimati za merinizacijo in da so dali zanj na razpolago najboljše, izbrane živali.

O plačevanju anuitet v zadrugah

Vprašanje: Ali lahko kmetijska zadruga plača anuiteto pred vplačilom v okrajne zadrugne sklade?

Po veljavnih predpisih uživa od 1. januarja leto 1956 kmetijska zadruga glede plačevanja anuitet določen privilegiran položaj. Privilegij je v tem, da lahko kmetijska zadruga plača anuiteto tudi na breme sredstev svojega amortizacijskega sklada in ne samo na breme skupnega dohodka. Ta privilegij je absoluten, to je, lahko ga izkoristi ne glede na to, koliko skupnega dohodka je bilo ustvarjeno, a na temelju sklepa zadrugnega organa upravljanja. Tudi pri sami razdelitvi skupnega dohodka je kmetijska zadruga uživala do leta 1957 v primerjavi z drugimi gospodarskimi organizacijami določene prednosti glede vrstnega reda kritja anuitet.

Medtem ko se je pri drugih gospodarskih organizacijah anuiteta kot zakonska obveznost iz dobička krija iz dela dobička po zveznem obdavčenju, je za kmetijske zadruge že od leta 1956 veljal režim, razširjen z zveznim družbenim planom za leto 1957 na vse gospodarske organizacije, da se anuiteta krije iz skupnega dohodka pred ugotovitvijo dobička.

Kmetijska zadruga spada po predpisih, ki veljajo od začetka leta 1956, v isto kategorijo gospodarskih organizacij, pri katerih dobičku ne sodeluje okrajni ljudski odbor, temveč občina.

V razmerju do okraja ima kmetijska zadruga le obveznost plačati zemljarino v družbeni investicijski sklad okraja. Kmetijske zadruge plačajo zemljarino po katastrskem dohodku in po stopnji, ki jo določi okrajni ljudski odbor v mejah, ki so določene z zveznim družbenim planom: to je od 13 do 47 odstotkov tako v letu 1956 kakor v letu 1957. Okrajni ljudski odbor lahko sklene, da se zemljarina, ki jo plača kmetijska zadruga, delno ali v celoti vrne v zadrugni investicijski sklad zadruge, ki jo je plačala.

Zemljarina ima v razmerju do anuitete kakor tudi do drugih zakonskih obveznosti prvenstvo ob kritju iz skupnega dohodka. To je razen drugega v skladu tudi z možnostjo, da se anuiteta plača iz sredstev amortizacijskega sklada.

Če torej gre za vrstni red pokritja iz skupnega sklada dohodkov, uživa zemljarina prvenstvo v odnosu do anuitete, zato pa je lahko anuiteta plačana v breme sredstev amortizacijskega sklada, kar pomeni prejem neodvisno od plačila zemljarine.

Marko Petrović

Obresti na osnovna sredstva v obrti določijo ljudski odbori

Zastavljeno nam je bilo naslednje vprašanje:

»Kdo bo odredil obrestno mero za osnovna sredstva obrtnih podjetij in delavnic?«

Odgovor:

V uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbe o upravljanju osnovnih sredstev gospodarskih organizacij, ki je bilo objavljeno v Službenem listu FLRJ šte. 1 iz letošnjega leta in ki velja od 1. januarja naprej, je v členu 48/b tudi to vprašanje regulirano.

Ta člen se glasi:

»Višino stopnje, po kateri plačujejo obresti obrtna, gostinska in komunalna podjetja in delavnice, kakor tudi turistična podjetja, določa občinski ljudski odbor.

Obresti za osnovna sredstva, ki jih plačajo gospodarske organizacije iz prejšnjega odstavka, grede v dohodke občinskega investicijskega sklada.«

Proizvodnja na socialističnih gospodarstvih v Vojvodini

V Vojvodini je sedaj 347 kmečkih obdelovalnih zadrug in 233 kmetijskih posestev. Ta socialistična gospodarstva zavzemajo 23,5 odstotka obdelovalne površine Vojvodine; skupaj imajo 375.632 hektarov. Ti podatki kažejo pomen, ki ga imajo kmetijska posestva in zadruge Vojvodine za naše kmetijstvo.

Na posvetovanju, ki je bilo te dni v Novem Sadu, so bile analizirane in izmenjane lanske izkušnje socialističnih kmetijskih gospodarstev. Objavljamo nekaj podatkov o doseženih rezultatih v obdelovalnih zadrugah in na kmetijskih posestvih te pokrajine, kakor so bili podani na posvetovanju.

Socialistična gospodarstva so imela že doslej uspehe v proizvodnji. Donosi so na njih večji od donosov na zasebnih gospodarstvih za okrog 25 odstotkov v celoti, in to:

pri pšenici	za 23 odstotkov
pri koruzi	za 20 odstotkov
pri ječmenu	za 23 odstotkov

Tudi mlečnost krav je na socialističnih gospodarstvih večja kot na individualnih. V letu 1955 so na primer na državnih posestvih dobili po 1795 litrov na kravo, medtem ko znaša na individualnih posestvih povprečna mlečnost 1100 litrov.

Določeno število socialističnih kmetijskih organizacij je doseglo relativno dobre rezultate, ki so mnogo višji, kakor je vojvodinsko povprečje:

47 kmet. org. je doseglo donos pšenice višji kakor 20 stotov, 86 kmet. org. je doseglo donos koruze višji kakor 30 stotov, 61 kmetijskih organizacij je imelo več mleka na kravo kakor 200 litrov.

Posamezne kmetijske organizacije so dosegle donos pšenice 35 stotov na hektar, 52 stotov koruze, nato 360 stotov sladkorne pese in 3330 litrov mleka na kravo.

Čeprav o posamezna socialistična gospodarstva dosegla visoke donose, vendar v celoti gledano, sedanji donosi poljedelskih kultur in proizvodnje mleka niso zadovoljivi, ker so v primerjavi z razvitimi državami nizki.

Posamezni primer, o katerih smo govorili, kažejo, da bi mogla tudi druga socialistična gospodarstva doseči take rezultate. To ni odvisno samo od objektivnih pogojev, temveč predvsem od organizacije proizvodnje, od sistema nagrajevanja in uporabe agrotehničnih ukrepov. Koliko je uspeh odvisen od organizacije proizvodnje, najbolje izpričuje zgled gospodarstev, ki imajo iste pogoje za proizvodnjo, dosegla so pa različne rezultate (n. pr. delovne zadruge v Senti in Kikindi).